

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wsparcie na wdrażanie i zarządzanie strategią rozwoju lokalnego
kierowanego przez społeczność dofinansowane ze środków
Unii Europejskiej w ramach EFRROW

Stowarzyszenie
Lokalna Grupa Działania
Partnerstwo Ducha Gór

SZKOLENIA

NOWE DOTACJE PS WPR 2023-27

Publiczna infrastruktura, podejmowanie i rozwój działalności gospodarczej, agroturystyka, zagrody edukacyjne, krótkie łańcuchy żywnościowe

samorządy i NGO : 06.05.2025 r.

przedsiębiorcy : 07.05.2025 r.

rolnicy : 08.05.2025 r.

GODZ.: 13:00-15:00

**MIEJSCE: Karkonoskie Centrum Produktów i Usług w Podgórzynie
(obok marketu Biedronka)**

Agenda szkolenia

1. Montaż finansowy.
2. Lokalne Kryteria Wyboru.
3. Wniosek o przyznanie pomocy.

Podstawy prawne

1. Rozporządzenie 2021/1060 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.);
2. Ustawa RLKS – ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2023 r. poz. 1554 z późn.zm.);
3. Ustawa PS WPR – ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 261 z późn. zm.);

Podstawy prawne

4. Wytyczne podstawowe - Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027;
5. Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) – komponent wdrażanie LSR;
6. Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) – komponent Zarządzanie LSR;
7. Wytyczne w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

Podstawy prawne

8. Wytyczne szczegółowe w zakresie przygotowania i realizacji projektów grantowych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.
9. Wytyczne w zakresie niektórych zasad dokonywania wyboru operacji lub grantobiorców przez lokalne grupy działania.
10. Księga Wizualizacji logo PSWPR 2023-2027.
11. Pytania i odpowiedzi MINROL.

<https://duchgor.info/index.php/lsr-2023-27/podstawy-prawne>

Cele, przedsięwzięcia, budżet w EUR – LSR 2023-2027

Budżet EUR	Przedsięwzięcia w ramach celu C.1. Zielona gospodarka i adaptacja do zmian klimatu w Partnerstwie Ducha Gór	grupy docelowe	sposób realizacji
205 000	P 1.1. Zielona przedsiębiorczość	przedsiębiorcy, osoby fizyczne, osoby w niekorzystnej sytuacji określone w LSR	konkurs, animacja
175 000	P 1.2. Rozwijanie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych	rolnicy, domownicy rolników	konkurs, animacja
25 000	P 1.3. Współpraca dla adaptacji do zmiany klimatu	osoby fizyczne, mieszkańcy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, samorządy lokalne, osoby w niekorzystnej sytuacji określone w LSR	projekt grantowy, animacja
Budżet EUR	Przedsięwzięcia w ramach celu C.2. Inkluzywne, inteligentne, innowacyjne wspólnoty w Partnerstwie Ducha Gór gotowe na niekorzystne zmiany społeczne i klimatyczne	grupy docelowe	sposób realizacji
300 000	P 2.1. Ład przestrzenny służący społeczności i klimatowi	osoby w niekorzystnej sytuacji określone w LSR, seniorzy, pozostali mieszkańcy	konkurs, animacja
50 000	P 2.2. Współpraca i inteligentne rozwiązania, dostęp do usług	osoby fizyczne, mieszkańcy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, samorządy lokalne, osoby w niekorzystnej sytuacji określone w LSR	Projekt grantowy na przygotowanie koncepcji SV, projekt grantowy na realizację koncepcji SV, animacja
120 000	P 2.3. Wspieranie innowacyjnej, inteligentnej przedsiębiorczości	przedsiębiorcy, osoby fizyczne, osoby w niekorzystnej sytuacji określone w LSR	konkurs, animacja
115 000	P 2.4. Wspieranie liderów, lokalnych społeczności gotowych na zmiany, dostęp do edukacji, dziedzictwa i kultury	lokalni liderzy, organizacje pozarządowe, osoby w niekorzystnej sytuacji określone w LSR	projekty w partnerstwie z udziałem partnerów zagranicznych, projekt grantowy, projekt własny, animacja
Budżet EUR	Przedsięwzięcia w ramach celu C.3. Poprawa dobrostanu dzieci i młodzieży w Partnerstwie Ducha Gór i odporności na niekorzystne zmiany społeczne i klimatyczne	grupy docelowe	sposób realizacji
60 000	P 3.1. Wspieranie aktywności, kompetencji młodzieży	młodzież do 25 r. ż, młodzieżowi liderzy	Projekt grantowy, projekt własny, animacja
400 000	P 3.2. Infrastruktura dla młodzieży	młodzież do 25 r.ż.	konkurs, animacja
50 000	P 3.3. Przedsiębiorcza młodzież	młodzież do 25 r.ż.	konkurs, animacja

Plan działania – cel 1 – zapisy w LSR 2023-2027

CEL	lata	do 31.12.2024		do 31.12.2025		do 31.12.2026		do 31.12.2027		do 31.12.2028		do 31.12.2029		Program
	Nazwa wskaźnika	Wartość j.m.	% realizacji narastająco	Wartość j.m.	% realizacji narastająco	Wartość j.m.	% realizacji narastająco	Wartość j.m.	% realizacji narastająco	Wartość j.m.	% realizacji narastająco	Wartość j.m.	% realizacji narastająco	
C.1. Zielona gospodarka i adaptacja do zmiany klimatu w Partnerstwie Ducha Gór														
P 1.1. Zielona przedsiębiorczość	Wskaźnik produktu: liczba operacji – nowych przedsiębiorstw			2 szt.	100%									PS WPR 2023-27
	Wskaźnik produktu: liczba operacji na rozwój przedsiębiorstw			6 szt.	100%									
P 1.2. Rozwijanie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych	Wskaźnik produktu: liczba operacji – gospodarstw agroturystycznych					4 szt.	100%							
	Wskaźnik produktu: liczba operacji – zagród edukacyjnych					1 szt.	100%							
	Wskaźnik produktu: liczba operacji – krótkie łańcuchy dostaw					1 szt.	100%							
P 1.3. Współpraca dla adaptacji do zmiany klimatu	Wskaźnik produktu: liczba operacji-liczba projektów grantowych							1 szt.	100%					

Plan działania – cel 2 – zapisy w LSR 2023-2027

CEL	lata	do 31.12.2024		do 31.12.2025		do 31.12.2026		do 31.12.2027		do 31.12.2028		do 31.12.2029		Program
	Nazwa wskaźnika	Wartość j.m.	% realizacji narastająco	Wartość j.m.	% realizacji narastająco	Wartość j.m.	% realizacji narastająco	Wartość j.m.	% realizacji narastająco	Wartość j.m.	% realizacji narastająco	Wartość j.m.	% realizacji narastająco	
C.2. Inkluzywne, inteligentne, innowacyjne wspólnoty w Partnerstwie Ducha Gór gotowe na niekorzystne zmiany społeczne i klimatyczne														
P 2.1. Ład przestrzenny służący społecznościom i klimatowi	Wskaźnik produktu: liczba operacji – inwestycje			3 szt.	100%									PS WPR 2023-27
P 2.2. Współpraca i inteligentne rozwiązania, dostęp do usług	Wskaźnik produktu: liczba operacji-liczba projektów grantowych wdrażających koncepcje SV					1 szt.	100%							
	Wskaźnik produktu: liczba operacji liczba projektów grantowych dot. przygotowania koncepcji SV					1 szt.								
P 2.3. Wspieranie innowacyjnej, inteligentnej przedsiębiorczości	Wskaźnik produktu: liczba operacji – nowych przedsiębiorstw					2 szt.	100%							
	Wskaźnik produktu: liczba operacji na rozwój przedsiębiorstw					2 szt.	100%							
P 2.4. Wspieranie liderów, lokalnych społeczności gotowych na zmiany, dostęp do edukacji, dziedzictwa i kultury	Wskaźnik produktu: liczba projektów grantowych			1 szt.	33,33%			2 szt.	100%					
	Wskaźnik produktu: Liczba operacji własnych									1 szt.	100%			
	Wskaźnik produktu: Liczba projektów w partnerstwie									1 szt.	100%			

Plan działania – cel 3 – zapisy w LSR 2023-2027

CEL	lata	do 31.12.2024		do 31.12.2025		do 31.12.2026		do 31.12.2027		do 31.12.2028		do 31.12.2029		Program
	Nazwa wskaźnika	Wartość j.m. % realizacji narastająco	Wartość j.m. % realizacji narastająco	Wartość j.m. % realizacji narastająco	Wartość j.m. % realizacji narastająco	Wartość j.m. % realizacji narastająco	Wartość j.m. % realizacji narastająco	Wartość j.m. % realizacji narastająco	Wartość j.m. % realizacji narastająco	Wartość j.m. % realizacji narastająco	Wartość j.m. % realizacji narastająco			
C.3.Poprawa dobrostanu dzieci i młodzieży w Partnerstwie Ducha Gór i odporności na niekorzystne zmiany społeczne i klimatyczne														
P 3.1. Wspieranie aktywności, kompetencji młodzieży	Wskaźnik produktu: liczba projektów grantowych					2 szt.	100%							PS WPR 2023-27
	Wskaźnik produktu: Liczba operacji własnych									1 szt.	100%			
P 3.2. Infrastruktura dla młodzieży	Wskaźnik produktu: liczba operacji – inwestycje			4 szt.	100%									
P 3.3. Przedsiębiorcza młodzież	Wskaźnik produktu: liczba operacji – nowych przedsiębiorstw					2 szt.	100%							

Zakres i liczba zaplanowanych operacji

Zakres	Liczba operacji w zależności od kwoty	Cel
Podejmowanie działalności gospodarczej	minimum 6, max 12	C.1-C.3
Rozwój działalności gospodarczej	minimum 8, mx 16	C.1-C.2
Gospodarstwa agroturystyczne	minimum 4, max 8	C.1
Zagrody edukacyjne	minimum 1, max 2	C.1
Krótki łańcuch żywności	minimum 1, max 2	C.1
Projekty grantowe	6	C1-C.3
Niekomercyjne inwestycje	minimum 7, max 14	C.2-C.3

Montaż finansowy start DG

Dotacja 60 000 zł, co stanowi 85% kosztów

Wkład własny jaki wnioskodawca powinien mieć i wydać to 15%.

Obliczamy następująco:

$$X = 60\,000 \times 15 / 85$$

$$X = 10\,588,23 \text{ zł}$$

Zatem wnioskodawca musi mieć zabezpieczone na wkład własny - środki finansowe **10 588,23 zł.**

Ponadto „z góry” wnioskodawca otrzyma 50% kwoty dotacji tj. 30 000 zł.

Oznacza to, że musi mieć dodatkowo 30 000 zł, wydać je, żeby rozliczyć cały projekt (odzyska je „z dołu”).

Zatem łącznie, w tym przypadku, **wnioskodawca musi posiadać środki** finansowe i je wydać, by rozliczyć projekt na kwotę $10\,588,23 + 30\,000 = \mathbf{40\,588,23 \text{ zł.}}$

C.1. Zielona gospodarka i odporność na zmiany klimatu w Partnerstwie Ducha Gór

Analiza potrzeb i potencjału obszaru LGD wyraźnie wskazuje na potrzebę podejmowania działań i przedsięwzięć mających na celu zrównoważony rozwój obszaru LGD, w zakresie gospodarki, ochrony klimatu i środowiska.

Lokalna społeczność na wszystkich spotkaniach organizowanych w ramach konsultacji za każdym razem wykazywała troskę o klimat i środowisko naturalne, które z uwagi na niekorzystne działania na obszarze LGD (np. niekontrolowana zabudowa Karkonoszy, nadmierna wycinka drzew, susze itd.) wymaga wsparcia.

W oparciu o konsultacje sformułowano w/w nazwę celu, który zawiera trzy uzupełniające się przedsięwzięcia związane ze zrównoważonym rozwojem obszaru LGD:

P.1.1. Zielona przedsiębiorczość

Finansowane będą działania w obszarze biogospodarki, recyklingu i gospodarki odpadami, zrównoważonej produkcji, zrównoważonej turystyki, zielonej i eko turystyki (kulturowej, produkty lokalne, pracownie rzemieślnicze, turystyka niemasaowa itp.), które w zrównoważony sposób wykorzystają potencjał obszaru LGD.

Realizacja celu 1 przyczyni się do wprowadzenia zasad obiegu zamkniętego gospodarki, zielonej, niskoemisyjnej, energooszczędnej, zasobooszczędnej, opartej na odnawialnych źródłach energii lub czystej technologii i produkcji. Dzięki takiemu podejściu możliwa będzie również poprawa efektywności energetycznej i materiałowej, zrównoważony model konsumpcji, zrównoważona polityka produktowa, zielone miejsca pracy bazujące na zasobach, co przyczyni się do zrównoważonego rozwoju obszaru LGD.

Przedsięwzięcie skierowane będzie do osób fizycznych, przedsiębiorców, w tym wsparcie osób w niekorzystnej sytuacji tj. kobiety, osoby z niepełnosprawnościami czy osób poszukujących zatrudnienia.

P.1.2. Rozwijanie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych

Przedsięwzięcie zakłada wsparcie rozwoju pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych z zastosowaniem rozwiązań innowacyjnych oraz działań związanych z ochroną środowiska i klimatu.

W ramach przedsięwzięcia finansowane będą działania ukierunkowane na powstawanie i rozwój gospodarstw agroturystycznych, zagród edukacyjnych, tworzenie krótkiego łańcucha żywnościowego.

Przedsięwzięcie to wpływa na dostęp do usług lokalnych, stanowi element inkluzyjnych inteligentnych i innowacyjnych wspólnot korzystających w sposób zrównoważony z zasobów, tworzących zrównoważone modele konsumpcji.

Przedsięwzięcie skierowane będzie do rolników i ich domowników, w tym wsparcie młodych rolników i kobiet.

P.1.2. Rozwijanie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych

	Zakres tematyczny naborów „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	Nazwa Przedsięwzięcia z LSR	Podmioty uprawnione do ubieganie się o przyznanie pomocy	Orientacyjny limit śródkow przeznaczonych na nabór, kwota w EUR
3.	Tworzenie gospodarstw agroturystycznych (start GA)	P 1.2. Rozwijanie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych	Rolnik, albo małżonek rolnika albo domownik z małego gospodarstwa rolnego	53 000,00
4.	Rozwijanie gospodarstw agroturystycznych (rozwój GA)	P 1.2. Rozwijanie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych	Rolnik, albo małżonek rolnika albo domownik z małego gospodarstwa rolnego	52 000,00

P.1.2. Rozwijanie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych

	Zakres tematyczny naborów „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	Nazwa Przedsięwzięcia z LSR	Podmioty uprawnione do ubieganie się o przyznanie pomocy	Orientacyjny limit śródków przeznaczonych na nabór, kwota w EUR
10.	Tworzenie zagród edukacyjnych (start ZE)	P 1.2. Rozwijanie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych	Rolnik, albo małżonek rolnika albo domownik z małego gospodarstwa rolnego	35 000,00
11.	Tworzenie KŁŻ (start KŁŻ)	P 1.2. Rozwijanie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych	W partnerstwie co najmniej 5 rolników	35 000,00

Kwoty w EURO

limity w poszczególnych celach

Podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej (start DG)	C.1	P 1.1. Zielona przedsiębiorczość	50 000,00
Rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej (rozwój DG);	C.1	P 1.1. Zielona przedsiębiorczość	155 000,00
Rozwijanie gospodarstw agroturystycznych (start i rozwój GA)	C.1	P 1.2. Rozwijanie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych	105 000,00
Rozwijanie zagród edukacyjnych (start ZE)	C.1	P 1.2. Rozwijanie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych	35 000,00
Tworzenie KŁŻ (start KŁŻ)	C.1	P 1.2. Rozwijanie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych	35 000,00
Podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej (start DG)	C.2	P 2.3. Wspieranie innowacyjnej, inteligentnej przedsiębiorczości	60 000,00
Rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej (rozwój DG);	C.2	P 2.3. Wspieranie innowacyjnej, inteligentnej przedsiębiorczości	60 000,00
Podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej (start DG)	C.3	P 3.3. Przedsiębiorcza młodzież	50 000,00

Tworzenie lub
rozwój
gospodarstw
agroturyst.
(start GA,
rozwój GA)

Tworzenie gospodarstw agroturystycznych (start GA)

- Pomoc na operację przyznaje się w wysokości nie niższej niż kwota minimalna określona przez LGD w regulaminie naboru, przy czym **nie niższej niż 50 tys. zł i nie wyższej niż 150 tys. zł**
- Pomoc przyznaje się w wysokości zgodnej z poziomem dofinansowania **do 85% kosztów kwalifikowalnych**
- Pomoc przyznaje się **w formie płatności ryczałtowej**. Kwota pomocy w formie płatności ryczałtowej ustalana jest na podstawie projektu budżetu operacji
- Pomoc przyznaje się na operację realizowaną **w jednym etapie** w terminie do 2 lat od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy, lecz nie później niż do dnia 30.06.2029 r.
- Płatność w wysokości **44 lub 50% kwoty przyznanej pomocy w formie finansowania wyprzedzającego lub zaliczki**.

Rozwój gospodarstw agroturystycznych (rozwój GA)

- Pomoc na operację przyznaje się w wysokości nie niższej niż kwota minimalna określona przez LGD w regulaminie naboru, przy czym **nie niższej niż 50 tys. zł i nie wyższej niż 500 tys. zł.**
- Pomoc przyznaje się w wysokości zgodnej z poziomem dofinansowania **do 85% kosztów kwalifikowalnych**
- Pomoc przyznaje się **w formie zwrotu części kosztów kwalifikowanych.**
- Pomoc przyznaje się na operację realizowaną **maksymalnie w 2 etapach** w terminie do 2 lat od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy.
- Płatność w wysokości **44 lub 50% kwoty przyznanej pomocy w formie finansowania wyprzedzającego lub zaliczki.**

W zakresie rozwój GA pomoc przyznaje się, jeżeli:

- W zakresie rozwój GA pomoc przyznaje się, jeżeli wnioskodawca wykaże, że **w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia WOPP wykonywał łącznie co najmniej przez 365 dni działalność, o której mowa art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców, potwierdzoną wpisem do gminnej ewidencji innych obiektów hotelarskich zgodnie z art. 39 ust. 3 ustawy o usługach hotelarskich.**
- Wnioskodawcy **nie została dotychczas przyznana pomoc** na operację w tym zakresie w ramach **PS WPR**;
- **Upłynęły co najmniej 2 lata** od dnia wypłaty pomocy wnioskodawcy na operację w zakresie start DG w ramach PS WPR.
- **Upłynęły co najmniej 2 lata** od dnia wypłaty wnioskodawcy płatności ostatecznej na podejmowanie lub prowadzenie lub rozwijanie działalności gospodarczej w ramach poddziałań 4.2, 6.2, 6.4 lub 19.2 objętych PROW 2014-2020
- Operacja zakłada **osiągnięcie co najmniej 30%** docelowego zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług **do dnia, w którym upłynie pełny rok obrachunkowy od dnia wypłaty pomocy**

W zakresie start GA pomoc przyznaje się, jeżeli:

- Wnioskodawca **jest rolnikiem albo małżonkiem rolnika albo domownikiem z *małego gospodarstwa rolnego**
- Wnioskodawcy **nie została dotychczas przyznana pomoc na działalność tego samego rodzaju w zakresach: start GA, start GO, start ZE, rozwój GA, rozwój GO lub rozwój ZE w ramach PS WPR**
- Wnioskodawca **co najmniej od roku** poprzedzającego dzień złożenia Wniosku o Przyznanie Pomocy **posiada miejsce zamieszkania lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej oznaczone adresem wpisanym do CEIDG lub miejsce wykonywania działalności w ramach pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych na obszarze wiejskim objętym LSR (gminy: Janowice Wielkie, Mysłakowice, Karpacz, Kowary, Piechowice, Podgórzyn, Szklarska Poręba)**

małe gospodarstwo rolne – gospodarstwo, którego powierzchnia gruntów rolnych jest mniejsza od średniej wielkości powierzchni gruntów rolnych w kraju w 2023 r. wyrażona ha fizycznych, a w przypadku województw gdzie średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym jest wyższa za małe gospodarstwo przyjmuje się, gospodarstwo o powierzchni gruntów rolnych mniejszej niż średnia w tym województwie; określoną na podstawie informacji ogłaszanej przez Prezesa ARiMR na podstawie przepisów o PS WPR za rok 2023. Tym samym w województwie: **dolnośląskim za małe gospodarstwo przyjmuje się gospodarstwo, którego powierzchnia jest mniejsza niż: 18,16 ha**, w kujawsko-pomorskim – 17,29 ha, w lubuskim – 23,18 ha, w opolskim – 19,86 ha, w podlaskim – 12,82 ha, w pomorskim – 20,35 ha, w warmińsko-mazurskim – 23,88 ha, w wielkopolskim – 14,51 ha, w zachodniopomorskim – 32,99 ha, natomiast w pozostałych województwach – za małe gospodarstwo rolne przyjmuje się gospodarstwo, którego powierzchnia jest mniejsza niż 11,42 ha.

W zakresie start GA pomoc przyznaje się, jeżeli:

- Operacja **jest inwestycją polegającą na dostosowaniu małego gospodarstwa rolnego do świadczenia usług polegających na wynajmowaniu pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczeniu innych usług związanych z pobytem turystów**, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców oraz art. 35 ust. 3 ustawy o usługach hotelarskich
- Operacja **nie obejmuje kosztów inwestycji w produkcję rolniczą lub przetwórczą**
- Została przedłożona koncepcja wdrożenia ***systemu kategoryzacji WBN**
- Wnioskodawca zakłada przystąpienie do lokalnej, regionalnej lub ogólnopolskiej organizacji zrzeszającej kwaterodawców wiejskich **nie później niż w dniu złożenia Wniosku o Płatność**.

*** system kategoryzacji Wiejskiej Bazy Noclegowej** – ogólnopolski dobrowolny system podnoszenia jakości usług hotelarskich świadczonych w innych obiektach hotelarskich, wyróżniający podmioty regularnie prowadzące działalność turystyczną na obszarach wiejskich zgodnie z obowiązującymi przepisami

Rolnik, małżonek/-ka rolnika, domownik rolnika

- W przypadku rolnika albo małżonka/-ki rolnika nie jest wymagane ubezpieczenie w KRUS.
- W przypadku małżonka/-ki rolnika należy przedstawić odpis skrócony lub zupełny aktu małżeństwa wydany przez USC
- Jeżeli rolnik i/albo małżonek jest ubezpieczony w KRUS – należy wystąpić o zaświadczenie KRUS , że jest płatnikiem składek za siebie i/albo małżonka/-kę.
- W przypadku domownika rolnika – musi podlegać ubezpieczeniu w KRUS.
Konieczne zaświadczenie ważne na dzień składania wniosku ubezpieczenia w KRUS oraz przyznanie płatności bezpośrednich dla małego gospodarstwa rolnego, którego stroną jest rolnik będący płatnikiem składek ubezpieczenia domownika.

Rolnik, małżonek/-ka rolnika, domownik rolnika

- Nie przewiduje się dodatkowych wymogów dotyczących obowiązkowego przejścia z KRUS na ZUS, chyba że wynika z obowiązujących przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.
- Szczegółowe informacje dostępne są na stronie internetowej KRUS pod linkiem: <https://www.gov.pl/web/krus/zasady-podlegania-ubezpieczeniu-spoiecznemu-rolnikow-w-przypadkujednoczesnego-prowadzenia-dzialalnosci-rolniczej-i-pozarolniczej-dzialalnosci-gospodarczej>

W zakresie start DG pomoc przyznaje się, jeżeli wnioskodawca w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia WOPP nie wykonywał i nie wykonuje działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy Prawo przedsiębiorców. W przypadku Start GA, ZE, GO nie określono żadnego warunku dotyczącego nieprowadzenia przez wnioskodawcę działalności w zakresie, na który składa wniosek. W związku z powyższym LGD nie weryfikuje faktu czy np. wnioskodawca figurował już jako GA w prowadzonej przez gminę ewidencji innych obiektów świadczących usługi hotelarskie lub czy świadczył już usługi jako GO?

Na dzień dzisiejszy wytyczne szczegółowe w zakresach start GA, start ZE oraz start GO nie zakładają weryfikacji faktu, czy wnioskodawca wykonywał lub wykonuje działalność w zakresie, na który składa WOPP spośród ww.

Jednak informujemy, że rozważamy rozpoczęcie prac nad zmianą wytycznych szczegółowych, których celem jest wprowadzenie bardziej precyzyjnych warunków przyznania pomocy. Zmiany te będą dotyczyć m.in. wprowadzenia weryfikacji prowadzenia działalności przez wnioskodawcę w zakresach start GA, start ZE oraz start GO.

Beneficjent, który będzie ubiegał się o przyznanie pomocy w tych zakresach zostanie zweryfikowany pod względem wpisu do CEIDG – jeśli będzie figurował w CEIDG, nie otrzyma pomocy w zakresach startu, może jedynie ubiegać się o przyznanie pomocy w zakresach rozwój GA, rozwój ZE oraz rozwój GO.

Jednocześnie istotną kwestią są informacje, które zawarte zostały w LSR, m.in.: cele, przedsięwzięcia czy potrzeby zdiagnozowane na obszarze LSR, w które również operacja musi się wpisywać, aby otrzymać pomoc finansową. Wnioskowanie o przyznanie pomocy w zakresach start GA, start ZE oraz start GO jest niezgodne z celem w przypadku beneficjenta, który wykonywał lub wykonuje działalność we wspomnianych zakresach.

Jak definiować gospodarstwo agroturystyczne?

Działalność agroturystyczna nie została zdefiniowana w polskim prawie, niemniej zyskała powszechną popularność jako rodzaj turystyki wiejskiej. Na potrzeby prac MRiRW wykorzystuje się pojęcie „kwatery agroturystycznej”, stosowane przez Główny Urząd Statystyczny, zgodnie z którym jest to rodzaj obiektu zakwaterowania turystycznego, który stanowią pokoje i domy mieszkalne oraz przystosowane budynki gospodarcze (po adaptacji) w gospodarstwach wiejskich (rolnych, hodowlanych, ogrodniczych czy rybackich), będące własnością rolników, wynajmowane turystom na noclegi za opłatą.

Z założenia **agroturystyka stanowi uzupełnienie podstawowej działalności rolniczej i jako taka korzysta z szeregu ulg i ułatwień w stosunku do standardowej działalności gospodarczej**. Mimo, iż jest działalnością usługową czyli niejako gospodarczą, to nie ma do niej zastosowania art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo przedsiębiorców – przepisów ustawy nie stosuje się do wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów.

W konsekwencji działalność agroturystyczna, mieszcząca się w zakresie określonym w Prawie przedsiębiorców, jest wyłączona spod reżimu tej ustawy, a co za tym idzie nie wymaga zgłoszenia CEIDG (rejestracji jako działalność gospodarcza).

Wymaga jednak zgłoszenia obiektów noclegowych do ewidencji prowadzonej przez gminę jak i spełnienia określonych wymagań technicznych, sanitarnych i przeciwpożarowych.

W zakresie start GA/ZE/GO pomoc przyznaje się jeżeli: (...) operacja jest inwestycją polegającą na (...)"'. Czy sformułowanie „inwestycja” zawiera w sobie także „inwestycję infrastrukturalną”? Tzn. czy w ramach start GA/ZE/GO dozwolone są oprócz inwestycji (tj. „nabycia składników majątkowych, w tym praw majątkowych, nadających się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone na potrzeby jednostki”) także inwestycje infrastrukturalne (np. postawienie wiaty)?

Informujemy, że rozważamy rozpoczęcie prac nad zmianą wytycznych szczegółowych, aby doprecyzować zapis brzmiący „(...) pomoc przyznaje się, jeżeli: operacja jest inwestycją polegającą (...)", który odnosi się do zakresów wsparcia start GA, start ZE oraz start GO. Po wprowadzeniu zmian, zapis będzie uwzględniał również możliwość realizacji inwestycji o charakterze infrastrukturalnym. Obecne brzmienie tego przepisu może prowadzić do niejasności lub błędnej interpretacji, dlatego planowana zmiana ma na celu wyeliminowanie takich wątpliwości oraz zapewnienie większej przejrzystości.

W zakresach start ZE/GO pomoc wypłaca się, jeżeli beneficjent dokonał zgłoszenia do CEiDG. Jak rozumiem, nie wyklucza to sytuacji, kiedy wnioskodawca (rolnik/domownik) prowadzi już działalność wpisaną do CEiDG w innym zakresie niż ZE/GO i ubiega się o dotację na start ZE/GO?

W zakresach start ZE oraz start GO, warunkiem dodatkowym wypłaty pomocy jest zgłoszenia do CEiDG przez beneficjenta. Nie wyklucza to sytuacji, w której beneficjent prowadzi już inną działalność gospodarczą wpisaną do CEiDG, ale w zakresie odmiennym niż ten związany z ZE lub GO. W takim przypadku, beneficjent zobowiązany jest do zgłoszenia dodatkowego zakresu działalności w CEiDG poprzez aktualizację kodów PKD, w ramach których będzie prowadzona działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia ZE lub GO.

Start ZE – operacja uzyskała pozytywną rekomendację właściwego terytorialnie przedstawiciela ODR – wojewódzkiego koordynatora OSZE pod kątem spójności z standardami OSZE – jak ta rekomendacja powinna wyglądać, czy będzie jakaś standaryzacja w tym zakresie?

Wytyczne szczegółowe nie nakładają żadnych szczególnych wymagań w tym zakresie.

Instytucją odpowiedzialną za koordynowanie Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych jest CDR w Brwinowie Oddział w Krakowie. W związku z tym wszelkie pytania dotyczące OSZE, jej zasad funkcjonowania lub współpracy należy kierować bezpośrednio do CDR w Brwinowie Oddział w Krakowie.

Czy w starcie KŁŻ w skład partnerstwa mogą wchodzić wyłącznie rolnicy posiadający miejsce zamieszkania lub prowadzenia dz. gosp. na obszarze wiejskim obejmującym LSR?

TAK, tylko rolnicy z obszaru danego LGD i LSR.

**Tworzenie i
rozwój zagród
edukacyjnych
(start ZE i
rozwój ZE)**

Tworzenie zagród edukacyjnych (start ZE)

- Pomoc na operację przyznaje się w wysokości nie niższej niż kwota minimalna określona przez LGD w regulaminie naboru, przy czym **nie niższej niż 50 tys. zł i nie wyższej niż 150 tys. zł**
- Pomoc przyznaje się w wysokości zgodnej z poziomem dofinansowania **do 85% kosztów kwalifikowalnych**
- Pomoc przyznaje się **w formie płatności ryczałtowej**. Kwota pomocy w formie płatności ryczałtowej ustalana jest na podstawie projektu budżetu operacji
- Pomoc przyznaje się na operację realizowaną **w jednym etapie** w terminie do 2 lat od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy, lecz nie później niż do dnia 30.06.2029 r.
- Płatność w wysokości **44 lub 50% kwoty przyznanej pomocy w formie finansowania wyprzedzającego lub zaliczki**.

W zakresie start ZE pomoc przyznaje się, jeżeli:

- Wnioskodawca **jest rolnikiem albo małżonkiem rolnika albo domownikiem z małego gospodarstwa rolnego**
- Wnioskodawcy **nie została dotychczas przyznana pomoc na działalność tego samego rodzaju w zakresach:** start GA, start GO, start ZE, rozwój GA, rozwój GO lub rozwój ZE w ramach PS WPR
- Wnioskodawca **co najmniej od roku** poprzedzającego dzień złożenia Wniosku o Przyznanie Pomocy **posiada miejsce zamieszkania lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej oznaczone adresem wpisanym do CEIDG lub miejsce wykonywania działalności w ramach pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych na obszarze wiejskim objętym LSR** (gminy: Janowice Wielkie, Mysłakowice, Karpacz, Kowary, Piechowice, Podgórzyn, Szklarska Poręba)

W zakresie start ZE pomoc przyznaje się, jeżeli:

- Operacja **jest inwestycją polegającą na dostosowaniu małego gospodarstwa rolnego do świadczenia usług edukacyjnych zgodnie ze *standardami OSZE**
- Operacja zakłada realizację **przynajmniej dwóch celów edukacyjnych**, o których mowa w standardach OSZE

Standardy Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych - zgodnie z koncepcją zatwierdzoną przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w listopadzie 2011 roku oraz wdrażaną przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Oddział w Krakowie (CDR O/Kraków), **„Zagroda edukacyjna” to obiekt:**

- 1) zlokalizowany na obszarach wiejskich;
- 2) prowadzony przez mieszkańca wsi;
- 3) przyjmujący dzieci i młodzież w ramach programów szkolnych i aktywności pozaszkolnej;
- 4) posiadający i prezentujący zwierzęta gospodarskie albo uprawy rolnicze;
- 5) realizujący przynajmniej dwa cele edukacyjne spośród niżej wymienionych:
 - a) edukacja w zakresie produkcji roślinnej,
 - b) edukacja w zakresie produkcji zwierzęcej,
 - c) edukacja w zakresie przetwórstwa produktów rolnych,
 - d) edukacja w zakresie świadomości ekologicznej i konsumenckiej,
 - e) edukacja w zakresie dziedzictwa kultury materialnej wsi, tradycyjnych zawodów, rękodzieła i twórczości ludowej.

2. Obiekt powinien posiadać zwierzęta gospodarskie lub uprawy rolnicze przeznaczone do prezentacji dla grup dzieci i młodzieży przyjmowanych w ramach programów szkolnych i pozaszkolnych lub udostępniane jako atrakcja turystyczna dla rodzin z dziećmi i dorosłych podróżujących indywidualnie.

3. Minimalny obligatoryjnym warunkiem technicznym jest posiadanie zadaszego miejsca do prowadzenia zajęć i udostępnienie toalet dla uczestników zajęć oraz spełnienie określonych prawem warunków bezpieczeństwa.

W zakresie start ZE pomoc przyznaje się, jeżeli:

- Operacja **nie obejmuje kosztów inwestycji w produkcję rolniczą lub przetwórczą**
- Operacja **uzyskała pozytywną rekomendację właściwego terytorialnie przedstawiciela ODR – wojewódzkiego koordynatora OSZE pod kątem spójności ze standardami OSZE**
- Wnioskodawca **przewiduje przystąpienie do Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych** prowadzonej przez CDR O/Kraków **nie później niż w dniu złożenia Wniosku o Płatność**

Tworzenie KŁŻ (start KŁŻ)

Tworzenie krótkich łańcuchów dostaw żywności (start KŁŻ)

Krótki łańcuch dostaw żywności – partnerstwo rolników w zakresie sprzedaży wyprodukowanych we własnym gospodarstwie produktów rolnych przeznaczonych do spożycia przez ludzi lub żywności zawierającej takie produkty, bezpośrednio konsumentom finalnym lub zakładom prowadzącym handel detaliczny bezpośrednio zaopatrującym konsumentów finalnych

- Pomoc na operację przyznaje się w wysokości nie niższej niż kwota minimalna określona przez LGD w regulaminie naboru, przy czym **nie niższej niż 50 tys. zł i nie wyższej niż 350 tys. zł**
- Pomoc przyznaje się w wysokości zgodnej z poziomem dofinansowania **do 85% kosztów kwalifikowalnych**
- Pomoc przyznaje się **w formie płatności ryczałtowej**. Kwota pomocy w formie płatności ryczałtowej ustalana jest na podstawie projektu budżetu operacji
- Pomoc przyznaje się na operację realizowaną **w jednym etapie** w terminie do 2 lat od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy, lecz nie później niż do dnia 30.06.2029 r.
- Płatność w wysokości **44 lub 50% kwoty przyznanej pomocy w formie finansowania wyprzedzającego lub zaliczki**.

W zakresie start KŁŻ pomoc przyznaje się, jeżeli:

- **W skład partnerstwa wchodzi co najmniej 5 rolników** i każdy z nich spełnia wymagania określone w przepisach w sprawie prowadzenia działalności:
 - w ramach dostaw bezpośrednich lub przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej, lub w ramach rolniczego handlu detalicznego lub
 - w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, lub wykonuje działalność gospodarczą, do której stosują się Prawo przedsiębiorców, w zakresie co najmniej jednego z rodzajów działalności określonych w dziale 10 i 11 Polskiej Klasyfikacji Działalności
- **Nie została dotychczas przyznana żadnemu z rolników wchodzących w skład partnerstwa pomoc na start KŁŻ albo rozwój KŁŻ** w ramach PS WPR, albo na tworzenie KŁŻ w ramach działania 16 PROW 2014-2020.
- Wnioskodawca **co najmniej od roku** poprzedzającego dzień złożenia Wniosku o Przyznanie Pomocy posiada miejsce zamieszkania lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej oznaczone adresem wpisanym do CEIDG lub miejsce wykonywania działalności w ramach pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych na obszarze wiejskim objętym LSR (*gminy: Janowice Wielkie, Mysłakowice, Karpacz, Kowary, Piechowice, Podgórzyn, Szklarska Poręba*)

W zakresie start KŁŻ pomoc przyznaje się, jeżeli operacja:

- 1)** Polega na organizacji KŁŻ
- 2)** Dotyczy wprowadzania do obrotu lub sprzedaży produktów rolnych przeznaczonych do spożycia przez ludzi lub żywności zawierającej takie produkty, bezpośrednio konsumentom finalnym lub zakładom prowadzącym handel detaliczny bezpośrednio zaopatrującym konsumentów finalnych
- 3)** Jest inwestycją obejmującą koszty związane z przygotowaniem produktów do sprzedaży, konfekcjonowaniem, przechowywaniem, dostarczaniem do klientów, marketingiem
- 4)** Nie obejmuje kosztów inwestycji w produkcję rolniczą lub przetwórczą
- 5)** Przewiduje promocję produktów wytwarzanych przez członków tego KŁŻ przez wykorzystanie:
 - a) wspólnego logo dla wszystkich producentów oraz produktów objętych projektem oraz wykorzystujących zasoby danego KŁŻ,
 - b) różnorodnych kanałów komunikacji z konsumentem, ze szczególnym uwzględnieniem co najmniej dwóch kanałów komunikacji cyfrowej (np. aplikacji na urządzenia mobilne, sklepu internetowego, strony internetowej itp.), przy czym warunek nie dotyczy promocji alkoholu

INNE UWARUNKOWANIA

W przypadku gdy operacja jest inwestycją trwale związaną z nieruchomością, pomoc przyznaje się, jeżeli jest realizowana:

- 1) na obszarze objętym LSR;
- 2) **na nieruchomości będącej własnością wnioskodawcy lub do której wnioskodawca posiada tytuł prawny do dysponowania na cele określone we wniosku o przyznanie pomocy przez okres ubiegania się o przyznanie pomocy na operację, okres realizacji operacji oraz okres związania celem.**
- 3) W przypadku operacji, która obejmuje koszty zakupu i instalacji **odnawialnych źródeł energii**, pomoc przyznaje się, jeżeli suma planowanych do poniesienia kosztów dotyczących odnawialnych źródeł energii **nie przekracza połowy wszystkich kosztów kwalifikowalnych.**

INNE UWARUNKOWANIA

Obywatele kraju nie będącego członkiem UE.

Zgodnie z art. 4 ustawy o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium RP.

Mogą otrzymać dotację, pod warunkiem spełnienia warunków np. zezwolenie na pobyt stały, status uchodźcy, zezwolenia na pobyt czasowy, ochronę uzupełniającą itd....

DEFINICJE

- **inwestycja** – nabycie składników majątkowych, w tym praw majątkowych (np. licencji, znaków towarowych, patentów), nadających się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone na potrzeby jednostki
- **inwestycja infrastrukturalna** – budowa lub przebudowa, w rozumieniu art. 3 pkt 6 lub 7a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, elementów infrastruktury
- **inwestycja produkcyjna** – inwestycja realizowana w celu uzyskania zysku

DEFINICJE

- **ludzie młodzi** – osoby, które w dniu złożenia WOPP nie ukończyły 25. roku życia
- **seniorzy** – osoby, które w dniu złożenia WOPP ukończyły 60. rok życia
- **osoby w niekorzystnej sytuacji** – osoby z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunowie, kobiety, migranci, rolnicy z małych gospodarstw lub osoby poszukujące zatrudnienia np. mieszkańcy osiedli po-PGR
- **regulamin naboru** – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy

Lp.	Grupa w niekorzystnej sytuacji, która uzyska wsparcie w ramach LSR	Opis planowanego wsparcia
1	2	3
1	Osoby z niepełnosprawnością	Przewiduje się przeznaczenie 2 dotacji dla osób z niepełnosprawnością w przedsięwzięciu P.1.1, P.2.3. Ponadto w lokalnych kryteriach wyboru operacji, osoby z niepełnosprawnościami będą preferowane i uzyskają dodatkowe punkty w zakresie podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej (konkursy). W innych konkursach i grantach, w lokalnych kryteriach wyboru operacji osoby z niepełnosprawnościami będą preferowane i operacja uzyska dodatkowe punkty jeżeli będzie to grupa docelowa.
2	Kobiety	Przewiduje się przeznaczenie 2 dotacji dla kobiet w przedsięwzięciu P.1.1, P.2.3, P.3.3. Ponadto kobiety w lokalnych kryteriach wyboru operacji będą preferowane i uzyskają dodatkowe punkty w zakresie podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej (konkursy) W innych konkursach i grantach, w lokalnych kryteriach wyboru operacji kobiety będą preferowane i operacja uzyska dodatkowe punkty jeżeli będzie to grupa docelowa.
3	Rolnicy niskotowarowi	Dedykowane tylko dla nich konkursy dotyczące wsparcia działalności poza produkcją rolną tj. dotacje na tworzenie rozwój agroturystyki, zagród edukacyjnych, utworzenie krótkiego łańcucha dostaw - w przedsięwzięciu P.1.2.
4	Osoby poszukujące zatrudnienia i pozostające poza rynkiem pracy	Przewiduje się przeznaczenie 2 dotacji dla tych osób. Ponadto w lokalnych kryteriach wyboru operacji, osoby poszukujące zatrudnienia i pozostające poza rynkiem pracy będą preferowane i uzyskają dodatkowe punkty w zakresie podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej (konkursy) w przedsięwzięciu P.1.1, P.2.3, P.3.3.
5	Seniorzy 60+	1 Grant dedykowany grupie seniorów 60+ w przedsięwzięciu P.2.4. W lokalnych kryteriach wyboru operacji osoby 60+ jako grupa docelowa otrzyma dodatkowe punkty, głównie cel 2 jest dedykowany zwiększeniu dostępności usług, aktywności, infrastruktury dla seniorów.
6	Młodzież do 25 roku życia	Dedykowane konkursy i granty tylko i wyłącznie dla młodzieży w całym Celu 3. W lokalnych kryteriach wyboru operacji młodzież będzie preferowana i uzyska dodatkowe punkty jako grupa docelowa.

DEFINICJE

- **regulamin naboru** – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy
- **WOP** – wniosek o płatność
- **WOPP** – wniosek o przyznanie pomocy

Wniosek o przyznanie pomocy

1. **Wniosek o przyznanie pomocy składa się w terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków o przyznanie pomocy**, podanym do publicznej wiadomości przez ARiMR, SW oraz LGD.
2. **W jednym naborze wniosków o przyznanie pomocy można złożyć tylko jeden wniosek** o przyznanie pomocy (system IT blokuje możliwość złożenia w jednym naborze wniosków o przyznanie pomocy więcej niż jednego wniosku), o ile wytyczne szczegółowe nie wskazują inaczej.

Wniosek o przyznanie pomocy

4. **W przypadku wycofania wniosku o przyznanie pomocy wnioskodawca może złożyć ponownie** wniosek o przyznanie pomocy w ramach trwającego naboru.
5. **System IT blokuje możliwość złożenia wniosku o przyznanie pomocy poza terminem naboru**, z wyłączeniem wniosku o przyznanie pomocy następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa/przedsiębiorstwa lub jego części.

**Składanie wniosków o przyznanie pomocy
wezwania do uzupełnień, uzupełnienia,
pisma informujące o ocenie,
przyznaniu/odmowie pomocy, protesty**

1. Konkursy otwarte TYLKO POPRZECZ:
<https://epue.arimr.gov.pl/pl/strona-glowna>.

EPUE.ARIMR

1. Konieczny NR EWIDENCYJNY PRODUCENTA (EP) podmiotu/organizacji, mieszkańca, rolnika.
2. Zarejestrowanie się w PUE ARIMR.
3. Wypełnianie WOPP i WOP elektronicznie.
4. Obecnie 1 formularz: wniosek i biznesplan są zintegrowane w 1 dokumencie.
5. Załączniki do wniosków w wersji wyłącznie elektronicznej.

Instrukcja logowania

Platformy Usług Elektronicznych

Spis treści

1.	LOGOWANIE	3
2.	ODBLOKOWANIE KONTA / NIE PAMIĘTAM HASŁA	6
3.	UWORZENIE KONTA	10

https://www.duchgor.info/images/2025/9_Instrukcja_logowania_PUE.pdf

W przypadku problemów i błędów

<https://pomoc.arimr.gov.pl/>

 ARiMR Pomoc Pulpity ▾ 🔍 Szukaj 📢 ? Zaloguj się

Witamy w ARiMR Pomoc

 Dostęp do tej strony jest możliwy tylko po zalogowaniu.
Jeśli uważasz, że ta wiadomość nie powinna do Ciebie dotrzeć,
skontaktuj się z administratorami Jira.

Nazwa użytkownika

Hasło

☐ Pamiętaj moje dane logowania na tym komputerze

Nie masz konta? [Zarejestruj konto.](#)

Zaloguj się

 Nie możesz się zalogować?

[Atlassian Jira Project Management Software](#) · [About Jira](#) · [Report a problem](#)

W przypadku problemów i błędów

<https://pomoc.arimr.gov.pl/>

 ARiMR Pomoc Pulpity ▾ 🔍 Szukaj 🔊 ? Zaloguj się

System Dashboard ⋮

Wprowadzenie ↗️ ⋮

Witamy na stronie pomoc.arimr.gov.pl służącej do zgłaszania błędów w aplikacjach Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W celu zarejestrowania zgłoszenia trzeba utworzyć konto. Szczegółowe informacje zawarte są w instrukcji znajdującej się [tutaj](#)

Zaloguj ↗️ ⋮

Nazwa użytkownika

Hasło

☐ Pamiętaj moje dane logowania na tym komputerze

Nie masz konta? [Zarejestruj się dla konta.](#)

[Zaloguj się](#) Nie możesz się zalogować?

3. UWORZENIE KONTA

Rolnicy, którzy nie posiadają loginu i kodu dostępu, będą mieli dostęp do PUE po założeniu konta za pośrednictwem PUE.

Uzyskanie dostępu do aplikacji (zakładanie konta), zgodnie z obowiązującymi przepisami, odbywa się w formie elektronicznej.

W przypadku wyboru opcji ZAREJESTRUJ SIĘ rolnik, aby uzyskać dostęp do aplikacji, zostanie poproszony o podanie danych weryfikacyjnych, którymi są:

- 1) Numer producenta (login) - jest to 9-cio cyfrowy numer identyfikacyjny producenta nadany przez ARiMR;
- 2) 8 ostatnich cyfr rachunku bankowego – chodzi o 8 ostatnich cyfr konta bankowego podanego we wniosku o wpis do ewidencji producentów (8 ostatnich cyfr konta, na które otrzymują państwo lub będą otrzymywać płatności z ARiMR);
- 3) Wypłacona kwota - kwota ostatniego przelewu otrzymanego z ARiMR zrealizowanego w roku 2022 Uwaga, uwzględniane są wszystkie płatności realizowane przez ARiMR, także z tytułu płatności innych niż obszarowe. W przypadku braku otrzymania przelewu z ARiMR w roku 2022, lub rolników którzy po raz pierwszy w kampanii 2023 będą ubiegać się o przyznanie płatności, należy wprowadzić wartość 0,00. W sytuacji kiedy beneficjent jednego dnia dostał na konto więcej niż jeden przelew z ARiMR należy wpisać kwotę najwyższego przelewu z tego dnia

Uwaga !!! Rolnicy, którzy będą mieli problem z dostępem do prawidłowych danych weryfikacyjnych mogą osobiście zwrócić się o pomoc do odpowiedniego ze względu na miejsce zamieszkania Biura Powiatowego Agencji, w celu ustalenia danych uwierzytelniających niezbędnych do założenia konta w aplikacji.

Ogólne zasady kwalifikowalności

1. Wytyczne szczegółowe mogą określać koszty kwalifikowalne lub zakres operacji/inwestycji objętej pomocą.
2. W zakresie inwestycji realizowanych w ramach art. 73 i art. 77 rozporządzenia 2021/2115 finansowanych w formie dotacji do kosztów kwalifikowalnych zalicza się w szczególności koszty:
 - 1) **transportu do miejsca** realizacji operacji materiałów służących realizacji operacji oraz maszyn i urządzeń objętych operacją, a także koszty **montażu**;
 - 2) **rozbiórki i utylizacji** materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji.
3. Do **kosztów ogólnych** zalicza się w szczególności koszty:
 - 1) przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w tym:
 - a) kosztorysów inwestorskich,
 - b) projektów budowlanych,

Ogólne zasady kwalifikowalności

- c) wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów i budynków,
 - d) projektu OZE (odnawialne źródła energii) i termomodernizacji,
 - e) audytu energetycznego;
- 2) sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego;
- 3) związane z kierowaniem robotami budowlanymi.
4. W przypadku gdy pomoc dotyczy zakupu nowych pojazdów, **nowym pojazdem**, zgodnie z przepisami prawa o ruchu drogowym, jest pojazd fabrycznie nowy, **który nie był zarejestrowany**.
5. Nie są wspierane operacje/inwestycje, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, o ile wytyczne szczegółowe nie stanowią inaczej.
- 6. Nie są wspierane operacje/inwestycje, które mają charakter odtworzeniowy.**

Koszty niekwalifikowalne

1. W zakresie inwestycji realizowanych w ramach art. 73 i art. 77 rozporządzenia 2021/2115, z wyłączeniem I.13.2, finansowanych w formie dotacji za inwestycje niekwalifikujące się do przyznania pomocy uznaje się w szczególności:

- 1) koszty poniesione przed dniem, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, a w przypadku kosztów ogólnych – przed dniem 1 stycznia 2023 r.;
- 2) koszty ogólne związane z operacją w części przekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych, a w przypadku I.10.8 – przekraczające 15% pozostałych kosztów kwalifikowalnych;
- 3) koszty remontu budynków lub budowli, jeśli nie jest on połączony z ich modernizacją;
- 4) koszty zakupu nieruchomości z wyłączeniem zakupu gruntu stanowiącego element operacji polegającej na budowie budynku inwentarskiego do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach I.10.1.1;
- 5) koszty zakładania sadów i plantacji wieloletnich oraz wymiany w nich nasadzeń;
- 6) koszty leasingu zwrotnego oraz dodatkowe koszty związane z umową leasingu, takie jak marża finansującego i ubezpieczenie;

Koszty niekwalifikowalne

7) podatek od wartości dodanej (VAT):

- a) w przypadku wnioskodawcy będącego rolnikiem w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115 uznaje się, że VAT jest kosztem niekwalifikowalnym,
 - b) w przypadku wnioskodawcy będącego osobą fizyczną, osobą prawną (w tym również jednostką sektora finansów publicznych) lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej niebędącego rolnikiem – VAT jest kosztem niekwalifikowalnym, z wyjątkiem przypadków gdy nie podlega on odzyskaniu na podstawie krajowych przepisów o podatku VAT;
- 8) koszty zakupu używanych maszyn, urządzeń, wyposażenia, w tym również ich instalacji, z wyłączeniem eksponatów w I.13.1 w ramach operacji dotyczących dziedzictwa kulturowego;
- 9) koszty zakupu zwierząt, nasion i ich siewu oraz roślin jednorocznych i ich sadzenia;
- 10) koszty zakupu samochodów osobowych;

Koszty niekwalifikowalne

- 11) koszty rozbudowy infrastruktury sieci 5G i sieci światłowodowej;
- 12) koszty inwestycji w nawodnienia w gospodarstwie rolnym oraz związane z tym koszty budowy ujęć wody;
- 13) koszty zakupu kotłów do spalania słomy;
- 14) koszty inwestycji mających na celu dostosowanie do norm lub wymogów unijnych, z wyjątkiem inwestycji wspieranych na zasadach określonych w art. 73 ust. 5 rozporządzenia 2021/2115;
- 15) koszty sporządzenia wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność.

Racjonalność

1. **Pomoc przyznaje się na operację uzasadnioną pod względem racjonalności jej kosztów kwalifikowalnych/inwestycji zaplanowanych do zrealizowania.** Operacja musi być możliwa do wykonania, uzasadniona oraz dostosowana z punktu widzenia celu, zakresu i zakładanych jej rezultatów. Ocenę racjonalności należy przeprowadzić adekwatnie do rodzaju/specyfiki interwencji, a jej zakres powinien obejmować wszystkie bądź wybrane z poniższych aspektów:
 - 1) **uzasadnienie ekonomiczne** kosztów/inwestycji, czyli ocenę, w jaki sposób zakres rzeczowy wskazany we wniosku o przyznanie pomocy lub wniosku o płatność przyczyni się do osiągnięcia celu operacji lub wzrostu efektywności ekonomicznej przedsiębiorstwa/gospodarstwa rolnego wnioskodawcy (wzrost przychodów, usprawnienie procesów produkcji, ograniczenie kosztów);

Racjonalność

2) **racjonalność technologiczną** – sprawdzenie, czy wspierane inwestycje w szczególności:

- a) nie mają charakteru inwestycji odtworzeniowej,
- b) są uzasadnione ze względu na komplementarność technologiczną,
- c) są uzasadnione ze względu na profil produkcji,
- d) są uzasadnione ze względu na skalę produkcji, wykazują możliwość zbytu produkcji w przypadku wzrostu mocy produkcyjnych;

3) **racjonalność kosztową** – sprawdzenie czy planowane koszty/szacunkowe koszty planowanych inwestycji objęte zakresem rzeczowym operacji są **rynkowe lub czy zostały oszacowane na podstawie cen rynkowych**.

2. **Ocena racjonalności przeprowadzana jest na etapie oceny merytorycznej wniosku o przyznanie pomocy lub wniosku o płatność w zależności od interwencji, a także każdorazowo w przypadku zmian mających wpływ na zakres rzeczowo-finansowy operacji.**

Racjonalność

3. **Weryfikacja racjonalności kosztów/inwestycji jest dokonywana poprzez porównanie cen** zawartych we wniosku o przyznanie pomocy lub wniosku o płatność z cenami określonymi m.in.:
- 1) w stosowanych powszechnie aktualnych publikacjach w przedmiotowym zakresie;
 - 2) w aktualnych cennikach branżowych, katalogach;
 - 3) w cennikach, ofertach zamieszczonych na stronie internetowej potencjalnego wykonawcy;
 - 4) w drodze telefonicznego rozpoznania ceny kosztu zadania u producentów urządzeń/wykonawców danego typu zadań;
 - 5) w innych wnioskach o przyznanie pomocy lub wnioskach o płatność złożonych w podobnym czasie i o porównywalnym zakresie rzeczowym.
4. W przypadku gdy inwestycja jest unikatowa lub skomplikowana czy też jej ocena jest utrudniona ze względu na wysokie zawansowanie technologiczne przedmiotu operacji lub specyfikę operacji, dokonuje się oceny w ramach eksperckiej oceny racjonalności kosztów, tj. grupy ekspertów z różnych branż (np. budowlanej, dotyczącej zakupu wyposażenia, sprzętu rolniczego), w składzie umożliwiającym ocenę wniosków o przyznanie pomocy lub wniosków o płatność.

Ocena formalna i merytoryczna

1. Złożony wniosek o przyznanie pomocy podlega ocenie formalnej i merytorycznej dokonywanej przez LGD.
2. Ocena formalna polega na weryfikacji kompletności wniosku, tj. sprawdzeniu czy zawiera on wszystkie wymagane załączniki oraz czy został on wypełniony we wszystkich wymaganych polach.
3. Ocena merytoryczna wniosku polega na weryfikacji spełniania warunków przyznania pomocy oraz kryteriów wyboru, o ile kryteria wyboru mają zastosowanie.
4. Wytyczne szczegółowe mogą określać czy ocena wniosków o przyznanie pomocy w ramach danej interwencji jest przeprowadzana według podstawowej kolejności określonej w ust. 5, czy z zastosowaniem preselekcji określonej w ust. 7.

Ocena formalna i merytoryczna

- 1. Punkty za poszczególne kryteria wyboru operacji są przyznawane na podstawie danych, informacji, zobowiązań i oświadczeń zawartych we wniosku o przyznanie pomocy oraz załączonych do niego dokumentach z uwzględnieniem zmian** dokonanych w terminie i zakresie określonym w podrozdziale VI.5 lub korekt wynikających z wezwań, o których mowa w podrozdziale VI.7 (z zastrzeżeniem sekcji VII.4.1. ust. 7), jak również na podstawie danych z systemu informatycznego ARiMR oraz innych systemów informatycznych, do których ARiMR, SW albo LGD mają dostęp.
2. Stosując preselekcję, o której mowa w sekcji VIII.4.1 ust. 7, **w przypadku pojawienia się rozbieżności pomiędzy danymi we wniosku o przyznanie pomocy i w dokumentach dołączonych do tego wniosku punkty przyznaje się na podstawie danych zawartych w dokumentach dołączonych do wniosku**, natomiast w przypadku pojawienia się rozbieżności pomiędzy danymi we wniosku o przyznanie pomocy i danymi w systemach informatycznych, o których mowa w ust. 1, punkty przyznaje się na podstawie danych zawartych w tych systemach.
- 3. Jeżeli brak jest danych niezbędnych do ustalenia liczby punktów za dane kryterium wyboru operacji, nie przyznaje się punktów za to kryterium.**
4. Punkty przyznaje się z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

Czas związania z celem

VI. Zobowiązania w okresie związania celem

2. Dodatkowo w okresie związania celem beneficjent zobowiązuje się w szczególności do:

- 1) utrzymania zrealizowanej inwestycji co najmniej w okresie 5 lat od dnia wypłaty pomocy, za wyjątkiem beneficjenta:**
 - a) będącego **mikroprzedsiębiorstwem albo małym przedsiębiorstwem**; który zobowiązuje się do utrzymania zrealizowanej inwestycji co najmniej w okresie **3 lat od dnia wypłaty pomocy**,
 - b) w zakresie start DG**, który zobowiązuje się do utrzymania zrealizowanej inwestycji co najmniej w okresie **2 lat od dnia wypłaty pomocy**;
- 2) prowadzenia działalności, na którą została przyznana pomoc w okresie 5 lat od dnia wypłaty pomocy, za wyjątkiem beneficjenta:**
 - a) będącego mikroprzedsiębiorstwem albo małym przedsiębiorstwem, który zobowiązuje się do prowadzenia działalności, na którą została przyznana pomoc w okresie 3 lat od dnia wypłaty pomocy,
 - b) b) w zakresie start DG, który zobowiązuje do prowadzenia działalności, na którą została przyznana pomoc w okresie 2 lat od dnia wypłaty pomocy.

Zobowiązania w okresie związania celem

3. Do okresu prowadzenia działalności, na którą została przyznana pomoc, **nie wlicza się okresów jej zawieszenia.**
4. O zawieszeniu prowadzonej działalności beneficjent informuje SW.
5. SW uzgadnia zmiany w taki sposób, by realizacja zobowiązania, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, na którą została przyznana pomoc, nastąpiła **nie później niż do dnia upływu:**
 - 1) 3 lat od dnia wypłaty pomocy w przypadku zakresu start DG,
 - 2) 5 lat w pozostałych przypadkach.

Zobowiązania w okresie związania celem

8. W przypadku gdy pomoc przyznaje się w zakresach: start DG, start GA, start ZE, start GO, start KŁŻ, rozwój DG, rozwój GA, rozwój ZE, rozwój GO albo rozwój KŁŻ, beneficjent w okresie związania celem zobowiązuje się do:

- 1) prowadzenia ewidencji odpowiednio świadczonych usług lub sprzedaży produktów rolnych;
- 2) bieżącego informowania o świadczonych usługach i ich zakresie lub asortymencie poprzez ogólnodostępne środki przekazu;
- 3) informowania SW o realizacji biznesplanu, w ramach operacji, na którą została udzielona pomoc na 3 miesiące przed upływem ostatniego roku okresu związania celem.

Zobowiązania w okresie związania celem

9. W przypadku gdy pomoc przyznaje się w zakresie start GA albo rozwój GA, beneficjent w okresie związania celem zobowiązuje się do:

- 1) **kontynuowania członkostwa** w lokalnej, regionalnej lub ogólnopolskiej organizacji zrzeszającej kwaterodawców wiejskich;
- 2) **poddania się inspekcjom kontrolnym** prowadzonym przez PFTW,,GG”.

10. W przypadku gdy pomoc przyznaje się w zakresie start ZE albo rozwój ZE, beneficjent w okresie związania celem zobowiązuje się do:

- 1) **realizacji wybranych celów edukacyjnych**, o których mowa w standardach OSZE;
- 2) **kontynuowania członkostwa** w Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych prowadzonej przez CDR O/ Kraków.

Zobowiązania w okresie związania celem

12. **W przypadku ustalenia przez LGD rankingujących kryteriów wyboru o charakterze deklaratywnym oraz złożenia przez wnioskodawcę deklaracji realizacji czynności ocenianych tymi kryteriami, umowa o przyznaniu pomocy zawiera zobowiązanie do realizacji tych deklaracji przez beneficjenta.** Zmiana umowy w tym zakresie jest możliwa tylko w przypadku gdy w wyniku ponownej oceny operacji po wprowadzeniu do niej zmian i ponownej ocenie kryteriami wyboru operacji, operacja ta nadal mieści się na liście operacji wybranych oraz w limicie dostępnych środków.

Warunki wypłaty pomocy

1. Środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane, jeżeli beneficjent spełnił warunki wypłaty określone w umowie o przyznaniu pomocy, w szczególności:
 - 1) **zrealizował operację/etap** operacji zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, regulaminem naboru wniosków i umową o przyznaniu pomocy;
 - 2) **złożył wniosek o płatność** wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację etapu lub operacji w terminie wynikającym z umowy o przyznaniu pomocy;
 - 3) **udokumentował zrealizowanie operacji** lub etapu operacji, w tym: a) w przypadku gdy pomoc wypłacana jest jako refundacja – poniósł koszty kwalifikowalne i je opłacił zgodnie z umową o przyznaniu pomocy i przepisami powszechnie obowiązującymi, w formie rozliczenia bezgotówkowego (wytyczne szczegółowe mogą określić przypadki, w których dopuszczalne jest ponoszenie kosztów w formie gotówkowej), b) w przypadku operacji finansowanej w formie kosztów jednostkowych lub w przypadku płatności ryczałtowej –wykonał zakres rzeczowy operacji;
 - 4) **realizuje inwestycję lub operację zgodnie z kryteriami**, za które zostały przyznane punkty, albo spełnił warunki lub zrealizował działania, z tytułu których przyznano punkty;

Warunki wypłaty pomocy

- 5) **nie finansował realizowanych inwestycji, operacji lub kosztów kwalifikowalnych operacji z udziałem innych środków publicznych**, jeśli dotyczy;
- 6) **prowadził oddzielny system rachunkowości** lub korzystał z odpowiedniego kodu rachunkowego dla wszystkich transakcji związanych z realizacją operacji w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, a gdy nie był zobowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych – prowadził zestawienie faktur lub równoważnych dokumentów księgowych;
- 7) **poniósł koszty kwalifikowalne operacji zgodnie z ustawą PZP, gdy ma to zastosowanie**;
- 8) **zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie o przyznaniu pomocy**.

Warunki wypłaty pomocy

2. W przypadku:

1) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie:

- a) danego kosztu przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych, kwotę kosztów kwalifikowalnych operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty pomniejsza się o wartość tych kosztów, w zakresie, w jakim zostały poniesione przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, jeśli dotyczy,
- b) wykonania danego zakresu rzeczowego przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o kwotę pomocy przypadającą na wartość zrealizowanego zakresu rzeczowego, obliczoną według kosztów jednostkowych dla danej pozycji zakresu rzeczowego;

2) stwierdzenia finansowania inwestycji, operacji lub kosztów kwalifikowalnych operacji z udziałem innych środków publicznych: a) kwotę kosztów kwalifikowalnych operacji, stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, które zostały sfinansowane z tych środków, jeśli dotyczy, b) kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o kwotę pomocy przypadającą na wartość zrealizowanego zakresu rzeczowego obliczoną według kosztów jednostkowych, która została sfinansowana z udziałem innych środków publicznych;

Warunki wypłaty pomocy

2.

3) **stwierdzenia braku realizacji inwestycji lub operacji zgodnie z kryteriami**, za które zostały przyznane punkty, albo niespełnienia warunku lub niezrealizowania działania, z tytułu którego przyznano punkty:

a) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że **beneficjent nie uzyskałby minimalnej liczby punktów wymaganych do uzyskania pomocy** oraz jego operacja nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym beneficjent ubiegał się o pomoc – **następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconej pomocy**,

b) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że **beneficjent uzyskałby minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy** oraz jego operacja zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym beneficjent ubiegał się o pomoc – **zmniejszeniu podlega 5% kwoty pomocy za każde niespełnione kryterium**;

4) **niezrealizowania działań informacyjnych i promocyjnych**, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia 2022/129 – kwotę pomocy do wypłaty **pomniejsza się o 1% tej kwoty**, jeśli dotyczy;

Warunki wypłaty pomocy

2.

5) **nieuwzględnienia w oddzielnym systemie rachunkowości zdarzenia** powodującego poniesienie kosztów albo gdy do jego identyfikacji nie wykorzystano odpowiedniego kodu rachunkowego:

a) koszty dotyczące danego zdarzenia podlegają refundacji w wysokości pomniejszonej **o 10%**,

b) w przypadku inwestycji finansowanych w formie kosztów jednostkowych – kwotę pomocy przysługującej do wypłaty pomniejsza się **o 10%**;

6) **uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli** na miejscu związanych z przyznaną pomocą w trakcie realizacji operacji, po złożeniu wniosku o płatność – **wniosek o płatność podlega odrzuceniu i w konsekwencji następuje odmowa wypłaty pomocy**, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconych kwot pomocy;

7) **stwierdzenia, że beneficjent naruszył przepisy ustawy PZP** – na etapie wniosku o płatność zostanie zastosowane zmniejszenie kwoty pomocy zgodnie z zasadami określonymi w umowie o przyznaniu pomocy, jeśli dotyczy;

Warunki wypłaty pomocy

2.

8) **niezakończenia realizacji operacji lub niezłożenia wniosku o płatność końcową w terminach wskazanych w umowie** o przyznaniu pomocy:

a) kwotę kosztów operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty **pomniejsza się o koszty kwalifikowalne poniesione i udokumentowane po tej dacie,**

b) kwotę pomocy do wypłaty w przypadku kosztów jednostkowych **pomniejsza się o wartość niezrealizowanych w terminie pozycji zakresu rzeczowego obliczonych według tych stawek;**

9) **stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki – następuje odmowa wypłaty pomocy,** a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconej pomocy.

Zmiana umowy o przyznaniu pomocy

1. Umowa o przyznaniu pomocy może zostać zmieniona na wniosek każdej ze stron w przypadkach w niej określonych.
2. **W przypadku zmiany umowy o przyznaniu pomocy zawartej z beneficjentem I.13.1 innym niż LGD, mogącej wpłynąć na ocenę operacji, do wniosku o zmianę umowy beneficjent załącza opinię rady LGD w tej sprawie.**
3. ARiMR oraz SW rozpatrują wniosek o zmianę umowy o przyznaniu pomocy **w terminie 30 dni**, a w przypadku I.7.1–I.7.6 – w terminie 90 dni od dnia złożenia tego wniosku i niezwłocznie wzywają beneficjenta do zawarcia aneksu do umowy o przyznaniu pomocy w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku albo informują beneficjenta o braku zgody na zmianę umowy.
4. W przypadku interwencji, w których **załącznikiem do umowy o przyznaniu pomocy jest biznesplan/program operacyjny, beneficjent obowiązany jest zgłosić wszystkie zmiany w biznesplanie/programie operacyjnym ARiMR oraz SW, które dokonują oceny, czy zmiany te wymagają zawarcia aneksu do umowy o przyznaniu pomocy, i przekazują beneficjentowi informację o wyniku tej oceny.**

WARUNKI I LOKALNE KRYTERIA WYBORU START i ROZWÓJ DG

<https://duchgor.info/index.php/lsr-2023-27/kryteria-wyboru-wnioskow/kryteria-wyboru-wnioskow>

Zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub przeciwdziałanie zmianom klimatu

Operacja przewiduje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub przeciwdziałanie zmianom klimatu.

W ramach kryterium preferowane będą operacje, których realizacja przyczyni się do przeznaczenia 20% i więcej całkowitej wartości operacji na działania adaptacyjne i/lub działania mitygacyjne i/lub działania wzmacniające przechodzenie na gospodarkę cyrkularną w zależności od celu LSR w jakim realizowana jest operacja.

Kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów w dokumentach aplikacyjnych, uzasadnieniu zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru, popartych załączonymi dokumentami.

Bez załączenia konkretnych dokumentów i dowodów na spełnienie kryterium – punkty nie będą przyznawane.

Wyjaśnienia dotyczące załączanych dokumentów potwierdzających spełnienie kryterium zawarto w dodatkowym materiale na końcu tabeli.

Minimalna liczba punktów w kryterium jaką należy uzyskać – 1.

Maksymalna liczba punktów w kryterium – 1.

Zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub przeciwdziałanie zmianom klimatu

1 – w zakresie finansowym operacji przeznaczono 20 % lub więcej, całkowitej wartości operacji na działania adaptacyjne i/lub działania mitygacyjne i/lub działania wzmacniające przechodzenie na gospodarkę cyrkularną

0 – w zakresie finansowym operacji nie przeznaczono 20 % lub więcej wskazanego limitu dla danego działania całkowitej wartości operacji na działania adaptacyjne i/lub działania mitygacyjne i/lub działania wzmacniające przechodzenie na gospodarkę cyrkularną, tym samym wniosek nie może otrzymać finansowania

Innowacyjność operacji

Operacja przewiduje zastosowanie rozwiązań nowatorskich lub innowacyjnych na obszarze LGD lub jego części.

- 1) Przez operacje nowatorskie rozumie się: operacje całkowicie nowe , które są oryginalne i nieznane gdzie indziej;
- 2) Przez innowacyjność rozumie się: kopiowanie rozwiązań znanych gdzie indziej, mających innowacyjny charakter na terenie danej gminy lub LGD

Innowacyjność to wdrożenie nowego na danym obszarze lub znacząco udoskonalonego produktu, usługi, procesu, organizacji lub nowego sposobu wykorzystania lub zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych na obszarze LGD lub jego części.

Kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów w dokumentach aplikacyjnych, uzasadnieniu zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru, popartych załączonymi dokumentami. Bez załączenia konkretnych dokumentów i dowodów na spełnienie kryterium – punkty nie będą przyznawane.

Punkty nie sumują się, operacja może być wyłącznie nowatorska lub wyłącznie innowacyjna.

Wyjaśnienia dotyczące załączanych dokumentów potwierdzających spełnienie kryterium zawarto w dodatkowym materiale na końcu tabeli.

Maksymalna liczba punktów w kryterium – 10.

Innowacyjność operacji

10 – operacja jest nowatorska

5 – operacja jest innowacyjna

0 – operacja nie jest nowatorska, ani innowacyjna

Wnioskodawca należy do osób zdiagnozowanych na obszarze LSR jako te w niekorzystnej sytuacji

Wnioskodawca należy do osób zdiagnozowanych na obszarze LSR jako te w niekorzystnej sytuacji:

- a) Osoby z niepełnosprawnością
- b) Kobiety
- c) Osoby poszukujące zatrudnienia i pozostające poza rynkiem pracy
- d) osoba młoda do 25 r. ż.

Osoby z niepełnosprawnością potwierdzą ten fakt orzeczeniem o niepełnosprawności.

Płeć i wiek na podstawie dokumentu tożsamości.

Osoby poszukujące zatrudnienia i pozostające poza rynkiem pracy potwierdzą status stosownym zaświadczeniem z Urzędu Pracy (o zarejestrowaniu jako osoba poszukująca pracy).

Punkty sumują się.

Kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów w dokumentach aplikacyjnych, uzasadnieniu zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru, popartych załączonymi dokumentami.

Bez załączenia konkretnych dokumentów i dowodów na spełnienie kryterium – punkty nie będą przyznawane.

Wyjaśnienia dotyczące załączanych dokumentów potwierdzających spełnienie kryterium zawarto w dodatkowym materiale na końcu tabeli.

Maksymalna liczba punktów 20.

Wnioskodawca należy do osób zdiagnozowanych na obszarze LSR jako te w niekorzystnej sytuacji

5 - osoba z niepełnosprawnością

5 - kobieta

5 - osoba poszukująca zatrudnienia i pozostająca poza rynkiem pracy

5 – osoba młoda do 25 r.ż.

0 – wnioskodawca nie należy do żadnej z ww grup

Udział wnioskodawcy w szkoleniach i indywidualnym doradztwie świadczonym przez LGD

Preferowane będą operacje, których Wnioskodawcy uczestniczyli w szkoleniach i doradztwie realizowanym przez LGD.

Kryterium będzie weryfikowane na podstawie pisemnego zaświadczenia LGD i oceny doradcy zaangażowania wnioskodawcy w proces doradztwa.

Kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów w dokumentach aplikacyjnych, uzasadnieniu zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru, popartych załączonymi dokumentami.

Bez załączenia konkretnych dokumentów i dowodów na spełnienie kryterium – punkty nie będą przyznawane.

Punkty sumują się.

Wyjaśnienia dotyczące załączanych dokumentów potwierdzających spełnienie kryterium zawarto w dodatkowym materiale na końcu tabeli. Punkty sumują się.

Maksymalna liczba punktów 5.

Udział wnioskodawcy w szkoleniach i indywidualnym doradztwie świadczonym przez LGD

3 – wnioskodawca brał udział w szkoleniu organizowanym przez LGD ws infrastruktury

2 – wnioskodawca brał udział w doradztwie indywidualnym świadczonym przez LGD ws własnego wniosku o dofinansowanie

0 – nie

Promowanie operacji i obszaru LGD

Preferowane są operacje, które wpływają na promocję regionu Partnerstwo Ducha Gór i Kraina Ducha Gór, przez co zwiększają identyfikowalność regionu oraz LGD.

Kryterium ma charakter deklaracyjny. Jednak należy pamiętać, że w przypadku przyznania punktów za konkretny aspekt, wnioskodawca będzie rozliczany z realizacji spełnienia tych kryteriów we Wniosku o Płatność (WOP).

Punkty sumują się.

Minimalna liczba punktów – 2 w zakresie logotypu i linkowania LGD Partnerstwo Ducha Gór.

Maksymalna liczba punktów – 5.

Promowanie operacji i obszaru LGD

1 pkt. - umieszczenie logotypu LGD Partnerstwo Ducha Gór na plakacie i/lub tablicy w miejscu realizacji operacji

1 pkt. – zamieszczenie logotypu LGD i informacji (artykułu/postu) o projekcie dofinansowanym z LGD Partnerstwo Ducha Gór na swojej stronie www i w mediach społecznościowych z hasztagiem # lub podlinkowaniem do profilu Partnerstwo Ducha Gór LGD

1 pkt. – opracowanie informacji o operacji do umieszczenia na stronach LGD lub w wydawnictwach LGD

1 pkt. – wykorzystanie w tytule operacji nazwy „Kraina Ducha Gór”

1 pkt. - wykorzystanie na plakacie, tablicy, www, w mediach społecznościowych logo „Kraina Ducha Gór”

0 pkt. – brak wpływu na promocję, wniosek nie może uzyskać dofinansowania

Gotowość wniosku do realizacji oraz kompletność złożonych dokumentów

Wnioskodawca złożył wniosek oraz dokumentację, które potwierdzają gotowość operacji do realizacji.

1. W przypadku projektów obejmujących roboty budowlane:

Dołączono wymagane ostateczne pozwolenia na budowę i/lub zgłoszenie wraz z brakiem sprzeciwu lub dokument potwierdzający, że nie jest wymagane zgłoszenie:

- budowy i robót budowlanych niewymagających pozwolenia na budowę i/lub
- zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części

Dołączono wniosek o wydanie pozwolenia lub zgłoszenia budowy i robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę lub zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części.

2. Dokumenty o których mowa w kryterium powinny być wydane przez uprawniony organ.

3. W przypadku projektów nie obejmujących robót budowlanych operacja będzie oceniana na podstawie innych obowiązkowych i wymaganych dokumentów.

Kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów w dokumentach aplikacyjnych, uzasadnieniu zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru, popartych załączonymi dokumentami. Bez załączenia konkretnych dokumentów i dowodów na spełnienie kryterium – punkty nie będą przyznawane.

Punkty nie sumują się.

Wyjaśnienia dotyczące załączanych dokumentów potwierdzających spełnienie kryterium zawarto w dodatkowym materiale na końcu tabeli.

Maksymalna liczba punktów – 5.

Gotowość wniosku do realizacji oraz kompletność złożonych dokumentów

5 - dołączono wymagane ostateczne pozwolenia na budowę i/lub zgłoszenie wraz z brakiem sprzeciwu lub dokument potwierdzający, że nie jest wymagane zgłoszenie:

- budowy i robót budowlanych niewymagających pozwolenia na budowę i/lub
- zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części

5 - Realizacja zadania nie wymaga uzyskania pozwoleń, decyzji oraz innych dokumentów wydanych przez uprawniony organ

3 - dołączono wniosek o wydanie pozwolenia lub zgłoszenia budowy i robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę lub zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części.

0 – nie spełnia powyższego.

Wnioskowana kwota pomocy

Preferowane będą operacje, których wartość dofinansowania nie przekracza 100 tys. zł.

Minimalna liczba punktów – 1.

Maksymalna liczba punktów – 1.

Wnioskowana kwota pomocy

1 - wartość dofinansowania nie przekracza 100 tys. zł

0 - wartość dofinansowania przekracza 100 tys. zł, wniosek nie może otrzymać dofinansowania

Operacja znajduje się w koncepcji SV na danym obszarze

Operacja znajduje się na liście zadań w koncepcji SV na danym obszarze.

Kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów w koncepcjach Smart Village (SV), opracowanych zgodnie z wytycznymi MRiRW.

Kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów w dokumentach aplikacyjnych, uzasadnieniu zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru, popartych załączonymi dokumentami.

Bez załączenia konkretnych dokumentów i dowodów na spełnienie kryterium – punkty nie będą przyznawane.

Wyjaśnienia dotyczące załączanych dokumentów potwierdzających spełnienie kryterium zawarto w dodatkowym materiale na końcu tabeli.

- Maksymalna liczba punktów w kryterium – 10

Operacja znajduje się w koncepcji SV na danym obszarze

10 – operacja znajduje się na liście zadań w koncepcji SV na danym obszarze

0 - Operacja nie znajduje się na liście zadań w koncepcji SV na danym obszarze

Promocja Karkonoskiej Marki Lokalnej (KML)

Kryterium premiuje operacje wpływające na wzmocnienie i rozwój Karkonoskiej Marki Lokalnej (KML), aktywizuje uczestników marki, buduje wokół nich społeczność. Premiuje operacja mające wpływ na cały obszar i jego rozpoznawalność.

Kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów w dokumentach aplikacyjnych, uzasadnieniu zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru, popartych załączonymi dokumentami (jeżeli dotyczy). Bez załączenia konkretnych dokumentów i dowodów na spełnienie kryterium – punkty nie będą przyznawane.

Punkty nie sumują się.

Wyjaśnienia dotyczące załączanych dokumentów potwierdzających spełnienie kryterium zawarto w dodatkowym materiale na końcu tabeli.

Maksymalna liczba punktów w kryterium – 3.

Promocja Karkonoskiej Marki Lokalnej (KML)

3 – działania są realizowane przez podmiot certyfikowany znakiem KML

2 - wnioskodawca korzysta z certyfikowanych produktów i/lub usług w tej operacji i jest to adekwatne do wnioskowanej operacji

1 pkt. - działania są realizowane we współpracy/partnerstwie z podmiotem certyfikowanym znakiem KML a współpraca jest adekwatna do wnioskowanej operacji

0 pkt. – nie dotyczy

Wykorzystanie istniejącej infrastruktury lub wyłącznie wyposażenie

Kryterium premiuje operacje wykorzystujące istniejącą infrastrukturę, nie premiuje budowy nowych obiektów, budynków.

Preferowane będą projekty realizowane z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury, jej przebudowy, dobudowy, nadbudowy.

W przypadku nowych obiektów, możliwe jest dofinansowanie obiektów tylko i wyłącznie, jeżeli wnioskodawca udowodni, że budynek znajduje się co najmniej w stanie surowym zamkniętym na dzień składania wniosku o przyznanie pomocy.

Ponadto preferowane będą projekty dotyczące wyłącznie wyposażenia rozumianego jako maszyny, urządzenia lub inne wyposażenie niezbędne dla realizacji celu operacji.

W przypadku zawarcia we wniosku elementów dot. infrastruktury oraz wyposażenia równocześnie, przyznaje się jednorazowo 10 pkt. w zakresie, na który zostały zaplanowane większe wydatki w zł.

Punkty nie sumują się.

Kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów w dokumentach aplikacyjnych, uzasadnieniu zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru, popartych załączonymi dokumentami (jeżeli dotyczy). Bez załączenia konkretnych dokumentów i dowodów na spełnienie kryterium – punkty nie będą przyznawane.

Maksymalna liczba punktów 10.

Wykorzystanie istniejącej infrastruktury lub wyłącznie wyposażenie

10 - operacja obejmuje wyłącznie wykorzystanie istniejącej infrastruktury

10 - operacja obejmuje wyłącznie wyposażenie

0 - operacja obejmuje budowę nowego obiektu

Potencjał wnioskodawcy

Premiuje wnioskodawców którzy zrealizowali i rozliczyli prawidłowo dotację w ramach PROW 2007-2013 i/albo 2014-2020 lub nie otrzymali do tej pory dotacji w tym zakresie.

Ocena na podstawie informacji dostarczonych przez biuro LGD w zakresie PROW 2007-2013 i 2014-2020, w przypadku operacji realizowanych w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju LGD Partnerstwo Ducha Gór.

W przypadku realizacji operacji poza Lokalną Strategią Rozwoju LGD Partnerstwo Ducha Gór konieczne jest załączenie dowodów wskazujących na zrealizowanie operacji jak: umowa, sprawozdanie i zatwierdzenie rozliczenia operacji (konieczne są wszystkie dokumenty, jeżeli z zatwierdzenia rozliczenia operacji nie wynika jej tytuł, zakres i charakter inwestycyjny) lub inny dokument o charakterze inwestycyjnym.

W przypadku kiedy wnioskodawca nie zrealizował i nie rozliczył operacji w ramach PROW 2007-2013 i/albo 2014-2020 – oznacza to, że obejmuje to osoby, którym pomoc została przyznana, ale:

- nie podpisały umowy z przyczyn leżących po stronie wnioskodawcy
- odstąpiły od realizacji operacji po podpisaniu umowy
- otrzymały odmowę podpisania umowy
- otrzymały odmowę wypłaty całości środków

Kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów w dokumentach aplikacyjnych, uzasadnieniu zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru, popartych załączonymi dokumentami (jeżeli dotyczy). Bez załączenia konkretnych dokumentów i dowodów na spełnienie kryterium – punkty nie będą przyznawane

Punkty nie sumują się.

Maksymalna liczba punktów 2.

Potencjał wnioskodawcy

2 – wnioskodawca nie otrzymał do tej pory dotacji w tym zakresie ramach PROW 2007-2013 i/albo 2014-2020

2 - wnioskodawca zrealizował i poprawnie rozliczył operację w ramach PROW 2007-2013 i/albo 2014-2020

0 - wnioskodawca nie zrealizował i nie rozliczył operacji w ramach PROW 2007-2013 i/albo 2014-2020